

stitution, Folketinget og Landstinget. Det, som Forholdstalsvalgmaaden nærmest skal være, er en Slags Garanti for Mindretallene. Den kaldes ogsaa mange Gange: Mindretalsvalgmaaden, fordi den sikrer Mindretallene, som ellers have Vanskelighed ved at komme til Orde, en Repræsentation. Da nu Rigsdagen allerede er indrettet saaledes, at vi have en stærkt markeret Mindretalsvalgmaade til den ene Afdeling, Landstinget, hvor Mindretallet har en overordentlig stor Overlegenhed, vilde det dog være for urimeligt, om nogen tænkte sig praktisk at rejse Spørgsmaalet om at optage Mindretalsrettighederne i udvidet Omfang overfor Folketinget.

Hvis det ærede Medlem for Frederiksberg (Ellinger) vil gøre et raskt Skridt, slaa i Bordet, som man raader Konseilspræsidenten til, og sige: Lad os gøre Rigsdagen til et rigtigt Folkespejl! vil han foreslaa et Etkammersystem med Forholdstalsvalg, og saa vil han sikkert nok vinde Tilslutning til en Forhandling om dette Spørgsmaal. Hvor vidt Sagen kunde føres igennem til en Løsning, er endda vanskeligt at sige. Men der vilde være Mening i det ærede Medlems Tale, hvis han sagde: Lad os faa en virkelig Folkerepræsentation for alle de Lag, som have en nogenlunde rimelig Størrelse, under et Etkammersystem med en Valgmaade, som giver enhver sit. Det var noget, som var rimeligt, det var noget, som kunde antages at faa praktisk Betydning. Men saa længe han ikke tør gøre det Skridt, og det tror jeg, han ikke tør, mener jeg, at det er bedre at lade det andet Spørgsmaal ligge, thi det vil jo i mange Henseender være ganske spildt at drøfte det. Regeringen stiller sig ret afvisende til det, Folketingets Stilling dertil er vel kendt, og der er mange Grunde, der tale imod det.

Den ærede Konseilspræsident har fremhævet, at Folketingsmændene have en naturlig Forpligtelse og Berettigelse til at staa i personlig Rapport til deres Vælgere. Det er et betydeligt Hensyn. Jeg skal nævne et andet, og det er, at forlade vi den nuværende Afstemningsmaade, vil dermed den offentlige Valghandling falde bort. Man vil ved Forholdstalsvalgmaaden ganske vist kunne bevare den direkte Valgmaade — der er vel nok ingen, der tænker paa at gaa derfra, jeg husker ikke, hvorledes det ærede Medlem udtrykte sig, men det er sikkert ikke hans Mening at gaa over til indirekte Valg til Folketinget —, men derimod er det givet, at den samlede offentlige Valghandling maatte

falde bort og Valget henlægges til Kommuneafstemning eller Listefstemning i delte Distrikter. Derved tror jeg, det ærede Medlem — uden at jeg skal inklade mig paa en videre Udvikling af det Spørgsmaal — vil støde paa saa store Vanskeligheder, at han snart vil erkende, at de ere uovervindelige, i alt Fald nu for Tiden. Derfor haaber jeg, at dette er kun saadan et lille Signal, det ærede Medlem stiller op, og at han ikke vil fastholde det under den fortsatte Forhandling, men gaa til det, som han sammen med os andre kan se, at der er praktisk Mulighed for at løse.

Den ærede Konseilspræsident fremsatte en Anke mod dette, som jeg gerne vil tage op til en kort Belysning, idet jeg ikke er enig med ham deri. Den ærede Konseilspræsident sagde blandt andet, der var nogle Sætninger, som bleve borte for mig en Overgang, men jeg tror ikke, jeg skal referere hans Tanke forkert —, at en Ulempe ved denne Valgmaade er, at vi saa maatte gaa over til Omvalgssystemet, og det mente han var uheldigt, upraktisk og skadeligt. Jeg betragter det nu slet ikke for at være skadeligt. Tværtimod vil jeg netop slaa til Lyd for og tage op under denne Forhandling Tanken om Omvalgssystemet. Vi vilde sikkert naa et bedre Spejlbillede, som det ærede Medlem kaldte det, hvis vi indførte det System, at der kræves af enhver Kandidat, at han skal være valgt med absolut Flertal, og at relativt Flertal kræver Omvalg. Det vilde sikkert give en langt sundere og sikrere Gang i det parlamentariske Arbejde, og jeg vilde betragte dette som et overordentlig stort demokratisk Fremskridt. Fordelene ved Omvalgssystemet ere saa iøjnespringende, at jeg ikke behøver at udvikle dem i Enkeltheder, og de have for øvrigt ogsaa været drøftede ved andre Lejligheder baade her og ude omkring i Landet. Dette System kan forenes med hvilket af de andre Valgsystemer, man overhovedet tager op, og der er ikke noget meget indviklet ved det. Det kan ikke forhale Afgørelsen af den foreliggende Sag grumme meget, thi man vil hurtig faa de forskellige Synspunkter frem, da de fleste vel have tænkt over dem i Forvejen, og efter en kort Forhandling tror jeg, Tinget maatte kunne samle sig om en Opfattelse, som jeg haaber vilde falde ud til Fordel for min Anbefaling af at optage denne Bestemmelse i Grundlovens § 32. Den maatte saa finde sin senere Udformning i Valgloven, det er